

Paulina Ledwójcik

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
Wydział Humanistyczny

**Sprawozdanie z III Ogólnopolskiej
Konferencji Naukowej nt. *Wojna
i bezpieczeństwo militarne. Wojna i migracje***

**A report from the 3rd Polish Nationwide
Scientific Conference on *War and military security.
War and migrations***

W dniach 24-25 maja 2018 roku Instytut Nauk Społecznych i Bezpieczeństwa Wydziału Humanistycznego w Siedlcach wraz z Wydziałem Bezpieczeństwa Wewnętrznego Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Wydziałem Nauk o Bezpieczeństwie Akademii Wojsk Lądowych we Wrocławiu oraz z Radą Naukową i Komitetem Organizacyjnym, a także Siedleckim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Filozoficznego zorganizował III Ogólnopolską Konferencję Naukową na temat „Wojna i bezpieczeństwo militarne. Wojna i Migracje”. Honorowym patronatem konferencję objęła Minister – Członek Rady Ministrów Pani Beata Kempa.

W czasie obrad omawiano wyniki badań w obszarze poznawczym wojny i procesów migracyjnych w ujęciu dyscyplin naukowych, takich jak: filozofia, socjologia, nauki o polityce, nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, historia, nauki o zarządzaniu, prawo, kulturoznawstwo. Celem konferencji było przeprowadzenie interdyscyplinarnego dyskursu nad zjawiskiem wojny i procesów migracyjnych w XXI wieku. Obrady podzielono na siedem obszarów tematycznych:

- I. Filozoficzne, polityczne i prawne uwarunkowania konfliktów zbrojnych XXI w.
- II. Terroryzm, przestępczość zorganizowana, ekstremizm polityczny oraz migracje, jako zjawiska kryzysowe, mogące prowadzić do zerwania lub osłabienia więzi społecznych, a także najważniejsze współczesne zagrożenia bezpieczeństwa.
- III. Socjologiczne i kulturowe uwarunkowania kreowania przemocy zbrojnej w stosunkach międzynarodowych.
- IV. Ekonomiczne konteksty migracji i konfliktów zbrojnych.
- V. Dylematy etyczne w kontrolowaniu procesów migracyjnych.
- VI. Bezpieczeństwo i obronność w kreowaniu stosunków międzynarodowych.
- VII. Współczesne aspekty bezpieczeństwa informacyjnego.

Omawiane podczas konferencji zagadnienia sięgały obszarów poznawczych wielu dyscyplin naukowych. Bardzo ważne jest ich multidyscyplinarne postrzeganie. Dyskurs w tym obszarze musi uwzględniać różne konteksty wskazujące na źródła, przyczyny, a także na formy omawianych zjawisk we współczesnym świecie. Podczas konferencji głos zabrały 54 osoby, które reprezentowały krajowe oraz zagraniczne ośrodki naukowe. Przedstawione referaty dotyczyły między innymi takich zagadnień, jak *napływ emigrantów, wielkie migracje, wpływ migracji na konflikty, wojna hybrydowa, nowa wojna*. Omawiana problematyka koncentrowała się na różnych znaczeniach pojęć „wojna” i „migracje”, w odniesieniu do ich stanu obecnego, perspektyw, a także kwestii skutków obu zjawisk. Na konferencji przedstawiono zarówno dane historyczne, stan aktualny, jak i prognozy dotyczące analizowanych zagadnień.

Obrady rozpoczęły się wystąpieniem dr hab. Juliusza Piwowarskiego, prof. Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego APEIRON. Przedstawił on referat pt. *Napływ emigrantów do Europy – szanse dla Europy czy preludium wojny?* Kolejny referat gen. dyw. rez. dr hab. inż. Krzysztofa Załęskiego z Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej, dotyczył *Wielkich migracji oraz ich wpływu na bezpieczeństwo europejskie*. Następnie prof. dr hab. Marek Wrzosek z Akademii Sztuki Wojennej zabrał głos nt. *Scenariusz wojny hybrydowej – wnioski i doświadczenia*. Sławomir Zalewski, prof. UP w Krakowie, przedstawił z kolei *Polityczne skutki migracji w aspekcie wewnętrznego bezpieczeństwa państwa*. Kolejny referat pt. *Operacje służb specjalnych Federacji Rosyjskiej* wygłosił dr hab. Mirosław Minkina, prof. UPH

w Siedlcach. *Obraz migrantów i migracji w przestrzeni medialnej* zaprezentowało dwóch przedstawicieli Akademii Sztuki Wojennej – dr hab. Krzysztof Drabik, prof. ASzWoj w Warszawie oraz dr Barbara Drapikowska. Na zakończenie panelu, dr hab. Eugeniusz Cieślak, prof. UPH w Siedlcach, omówił zagadnienie *Migracje i konflikty, Stan obecny i perspektywy*.

Następne wystąpienia zostały podzielone na dwa panele (1 i 2), w których udział wzięło po dziesięciu prelegentów. Reprezentowali oni trzynaście ośrodków naukowo-badawczych.

Panel pierwszy rozpoczął się od referatu dr. hab. Janusza Ropskiego (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), pt. *Dlaczego wpadamy na pułapkę Hobbesa? Ewolucjonistyczne wyjaśnienie zjawiska wojny*. Następnie dr Agnieszka Syliwoniuk-Wapowska (PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej) przedstawiła zagadnienie pt. *Wojna w Zatoce Perskiej (1990-1991) w świetle migracji międzynarodowych*. Kolejne wystąpienie przybliżyło wszystkim obecnym zjawisko *Foreign Terrorist Fighters/Travel Terroris – między migracją a terroryzmem*, które prezentowała dr Magdalena El Ghamari (Collegium Civitas w Warszawie). Zagadnienia dotyczące migracji były także tematem trzech kolejnych prelegentów – dr Lech Chojnowski (Akademia Pomorska w Słupsku), omówił zagadnienie *Imigracja ludności a bezpieczeństwo państwa – możliwe scenariusze*, mgr Marek Poleszczuk (UPH w Siedlcach), przedstawił *Zjawisko migracji oraz jej skutki dla ekonomicznego i społecznego bezpieczeństwa Polski* oraz mgr Paweł Olbrycht (AWL Wrocław) scharakteryzował *Wpływ zjawiska migracji na poziom bezpieczeństwa w percepcji społecznej Polaków*. Następnie wyniki badań na temat *Udziału Marynarki Wojennej w zapobieganiu konfliktom i sytuacjom kryzysowym na akwenie Morza Śródziemnego*, przedstawili dr Krzysztof Nowakowski i mgr inż. Rafał Prątnik (AMW w Gdyni), zaś dr Wojciech Czajkowski (Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego APEIRON w Krakowie) zaprezentował *Integracyjne funkcje bezpieczeństwa personalnego*. Na zakończenie panelu wystąpiło trzech prelegentów: dr Krzysztof Nowakowski, dr inż. Tadeusz Kantak, dr Andrzej Wyrzykowski (AMW w Gdyni, UG Przodkowo), obrazując obecnym *Zasady planowania ewakuacji ludności na przykładzie Gminy Przodkowo*.

Panel drugi rozpoczął się wystąpieniem ppłk dr. Marka Bodzianego (AWL Wrocław), *Polacy „na paryskim bruku” – refleksje o bezdomnych Polakach w Paryżu*. Następnie mgr Daniel Dziejdzic (UPH

w Siedlcach) zaprezentował swoje przemyślenia na temat *Profilaktyki społecznej Policji wobec młodzieży w aspekcie bezpieczeństwa społecznego*. Słuchaczy drugiego panelu z wynikami własnych badań zapoznała także dr Paulina Polko (WSB w Dąbrowej Górniczej) w wystąpieniu pt. *Percepcja bezpieczeństwa u osób z terenów dotkniętych działaniami wojennymi – pilotaż z badań*. Kolejny prezentujący dr Bartosz Dziewiątowski-Gintowt (WSPiA im. Mieszka I w Poznaniu) przedstawił *Kwestie migracji i uchodźstwa w strategiach bezpieczeństwa narodowego państw Trójmorza*. Następnie dr Jakub Olchowski (UMCS w Lublinie) omówił zagadnienie *Wojna w XXI wieku – „zielone ludziki” i pułapka Tukidydsa*. Z kolei dr Renata Tarasiuk (UPH w Siedlcach) zapoznała słuchaczy z kwestią *Przemiany więzi społecznych polskich emigrantów Marca '68*, zaś dr Waldemar Krztoń (Politechnika Rzeszowska) zaprezentował treści nt. *Nowa wojna w nowym środowisku*. Dwie kolejne prelegentki na Konferencję przyjechały z miasta położonego w środkowej części Rosji – Tambowa. Swoje wystąpienia przedstawiły w języku rosyjskim. Dzięki obecności tłumacza słuchacze mieli możliwość zapoznania się z treścią wystąpienia w języku polskim. Sofia Chowanowa (Instytut Prawa i Bezpieczeństwa Narodowego Państwowego Uniwersytetu w Tambowie im. G.R. Dzierżawina) przedstawiła problematykę: *Wpływ nielegalnej migracji na bezpieczeństwo narodowe*, zaś dr Anna Sawina (Instytut Prawa i Bezpieczeństwa Narodowego Państwowego Uniwersytetu w Tambowie im. G.R. Dzierżawina) zaprezentowała zagadnienie *Finansowo-prawny mechanizm zapewniania bezpieczeństwa militarnego w ramach realizacji polityki migracyjnej FR*. Ostatnią prezentującą podczas tego panelu była mgr Paulina Ledwójcik (UPH w Siedlcach) z wystąpieniem pt. *Bezpieczeństwo społeczne – wpływ migracji na zapewnienie bezpieczeństwa społeczności lokalnych na przykładzie województwa lubelskiego*. Zakończenie pierwszego dnia konferencji nastąpiło po dyskusji i podsumowaniu prezentowanych treści.

Drugi dzień obrad rozpoczął się wystąpieniem mgr Anny Sidor z Departamentu Pomocy Humanitarnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, która omówiła zagadnienie: *Polska pomoc humanitarna dla ofiar konfliktów zbrojnych a przeciwdziałanie migracji*. Wypowiedź odbyła się w imieniu Minister Beaty Kempy. Kolejne wystąpienie, *Współczesne migracje a zagadnienie wojny kulturowej*, idealnie wpisało się w tematykę konferencji. Zostało ono przedstawione przez prof. zw. dr. hab. Stanisława Jarmoszkę z UPH w Siedlcach. Następnie dr hab. Piotr Olander (prof. PWSZ Racibórz) omówił temat *Migracji ludności w odniesie-*

niu do wybuchu wojny chilijsko-peruwiańsko-boliwijskiej (1879-1884). Współcześnie ludność coraz częściej decyduje się na migracje w związku z potrzebami finansowymi, tematykę *Uchodźstwa ekonomicznego jako nowej kategorii badawczej* przedstawił dr hab. Marek Leszczyński, prof. UJK. Następnie dr hab. Henryk Wyrębek, prof. UPH w Siedlcach, wygłosił referat pt. *Polityczne i prawne uwarunkowania zagrożeń militarnych bezpieczeństwa państwa*. Na zakończenie pierwszego panelu wystąpił dr hab. Marcin Jurgilewicz, prof. PRz, przybliżając zagadnienie bezpieczeństwa prawnego demokratycznego państwa. Po przedstawionych prezentacjach uczestnicy konferencji mieli możliwość uczestniczenia w obradach w sekcjach.

Kolejni prelegenci zostali podzieleni na dwa panele (3 i 4), które odbywały się równocześnie w różnych salach. Wzięły w nich udział 24 osoby. Jako pierwszy podczas panelu trzeciego występował dr Grzegorz Winogrodzki z Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie. Przedstawił on zagadnienie pt. *Wojskowe Służby Specjalne w odniesieniu do bezpieczeństwa i obronności w kreowaniu stosunków międzynarodowych*. Następną prezentację pt. *Użycie lotnictwa Marynarki Wojennej RP w sytuacji kryzysowej na akwenie Morza Bałtyckiego* omówił ppłk dr inż. Andrzej Truskowski, (Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych w Dęblinie). Temat *Inny jako Obcy – zachwiane podstawy bezpieczeństwa wspólnotowego* zaprezentowała dr Anna Kurkiewicz (WSB we Wrocławiu). Następnie głos zabrali przedstawiciele Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach:

- mgr Agnieszka Kołodziejak, *Syryjczycy w królestwie Niderlandów*;
- mgr Anna Kamińska, *O wojnie sprawiedliwej w świecie współczesnym*;
- mgr Radosław Kondracki, *Udział Żandarmerii Wojskowej w misjach stabilizacyjnych i pokojowych*;
- mgr Edyta Świnarska, *Współczesne bezpieczeństwo informacyjne wobec zagrożeń ekologicznych*;
- mgr Eliza Kublik, *Strategiczne znaczenie metod sterowania refleksyjnego w koncepcjach walk informacyjnych*;
- mgr Michał Klimek, *Transport safety policy during military operations*;
- mgr Lana Dalinczuk, *The United States Counterterrorism Policy in Afghanistan after the 9/11 attacks*;

- mgr Maciej Tołwiński, *Filozofia bezpieczeństwa, wojny i pokoju – przegląd wybranych stanowisk*.

Na zakończenie Panelu wystąpiła Ewa Łyś z prezentacją pt. *Ruchy migracyjne a bezpieczeństwo wewnętrzne państwa* (UPH w Siedlcach).

Kolejny panel rozpoczął się wystąpieniem dr. Marka Gąski, pt. *Status Uchodźcy w Konwencji Genewskiej a praktyka wojenna* (PWSZ). Następnym prezentującym był dr Andrzej Łapa, który zdecydował się przybliżyć słuchaczom *Działania straży granicznej wobec problemów wynikających z nasilania migracji na przykładzie MOSG* (AMW w Gdyni). Kolejne dwa wystąpienia dotyczyły kwestii migracji, przy czym dr Justyna Olędzka omówiła *Emigrację po I i II wojnie czeskiej. Skala – przebieg – skutki* (AFiB Vistula w Warszawie), zaś dr Łukasz Roman – *Zjawiska migracyjne jako potencjalne elementy wojny hybrydowej* (Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie). Podczas panelu 4. zabrali głos także przedstawiciele Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Siedlcach: dr Radosław Korneć, mgr Wioleta Iwanowska, przedstawiając *Rolę i miejsce służb specjalnych w strategii bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej* (UPH w Siedlcach) oraz mgr Damian Jarnicki, wygłaszając referat pt. *Obrona cywilna we współczesnym systemie obronnym Federacji Rosyjskiej* (UPH w Siedlcach). Zagadnienie *Wpływu kryzysu migracyjnego na politykę bezpieczeństwa w Republice Słowackiej* omówił mgr Piotr Sieniawski (UKSW w Warszawie). *Migracje do Federacji Rosyjskiej jako skutek postradzieckich konfliktów kulturowych (etnicznych i religijnych)* zobrazował dr Tomasz Szyszlak (Uniwersytet Wrocławski), zaś mgr Katarzyna Materlak (ASzWoj w Warszawie) przedstawiła *Straż Graniczną w Systemie Bezpieczeństwa Państwa*. Reprezentant indywidualnych studiów doktoranckich mgr Paweł Piwoński przybliżył słuchaczom *Aspekty migracyjne w kontekście polityki japońskiej prowadzonej w latach 1868-1922*. Następnie mgr Michał Malacki (UPH w Siedlcach) zaprezentował *Wpływ migracji na zwiększenie częstotliwości występowania zjawiska terroryzmu na terytorium państw Unii Europejskiej*. Na zakończenie panelu swoje rozważania na temat *Ochrony tajemnic w działaniach Wojska Polskiego* przedstawił dr hab. Stanisław Topolewski, prof. UPH w Siedlcach.

Po wystąpieniach miały miejsce dyskusje panelowe. Zarówno występujący, jak i goście mieli możliwość zadawania pytań i zgłaszania uwag do prelegentów w zakresie omawianych zagadnień.

Podczas konferencji przedstawiciele różnych instytucji naukowych oraz reprezentowanych środowisk dokonywali prezentacji zagadnień z zakresu wojny i migracji. Zjawiska te przedstawiono zarówno w szerokim, jak i wąskim ujęciu. Prelegenci omówili współczesne szanse oraz wyzwania, a także zagrożenia związane z migracjami i wojną. Konferencja stanowiła odpowiedź na wiele pytań stawianych w obszarze bezpieczeństwa.

Problematyka bezpieczeństwa, wojny i migracji stanowi obiekt zainteresowania badaczy różnych dyscyplin naukowych, co potwierdza między innymi liczna obecność na konferencji przedstawicieli wielu uczelni. Zaprezentowane wystąpienia interesująco wpisały się w nakreśloną sytuację problemową. Można stwierdzić, że spotkanie było ciekawym forum wymiany poglądów i wszystkim uczestnikom dało możliwość konfrontacji oraz wzbogacania wiedzy z zakresu wojny oraz migracji.

Mgr Paulina Ledwójcik – doktorantka, Instytut Nauk Społecznych i Bezpieczeństwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach.